AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2025 / 46 • Mayıs 2025

ERMENİSTAN, TÜRKİYE İLE NORMALLEŞME SÜRECİNDE HANGİ KONUMDA? - 2

Selenay Erva YALÇIN

Analist

Ermenistan, Türkiye ile ikili ilişkilerin normalleşmesi için başlatılan süreçte aktif bir role bürünmekten ziyade genel itibariyle yetkililer tarafından yapılan açıklamalarla adım atmaya çalışmıştır. Yalnızca sözlü olarak kalan ve normalleşme sürecinin gelişimi açısından somut bir gelişme sağlamayan adımlar, Ermenistanın bazı üçüncü devletlerle olan ilişkileri ile neredeyse çelişkili hale gelmiştir. Evvelki yazılarımızda belirttiğimiz gibi, Ermenistanın normalleşme sürecine olan yaklaşımı güven zedeleyici ve süreci zorlayıcı niteliktedir. Bölgede yaşanan gelişmelerin, bölge ülkeleri arasında aktif iş birliğini zorunlu kılması ile beraber bu olumsuz tutum daha fazla göze çarpmaya başlamıştır. Sürecin Ermenistan ayağını, gelişmeler ışığında, değerlendirmekte fayda vardır.

Ermenistan ve Yunanistan arasındaki iş birliği ve yakınlık, kuşkusuz bir mesaj içermektedir. Yunanistan Başbakanı Miçotakis 24 Nisanda sosyal medya hesabından sözde soykırımı anma mesajı yayınlamıştır.[1] Mesajda Ermeni ve Yunanların dayanışmasının sarsılmaz nitelikte olduğunu vurgulamıştır. 5 Mayısta Ermenistan Savunma Bakanı Papikyan Yunanistana gitmiş, 6 Mayısta Yunan mevkidaşı ile görüşmüştür. Görüşme sonucunda açıklama yapan taraflar, yüksek düzeydeki iş birliğinden oldukça memnun bulunduklarını belirterek, ikili ilişkilerin daha da derinleştirilmesi için istekli olduklarını ifade etmişlerdir.[2] Papikyan 7 Mayısta ise GKRY Savunma Bakanı ile ikili bir toplantı gerçekleştirmiş, Yunanistan için sarf ettiği olumlu sözlerin benzerlerini GKRYli mevkidaşı için de söylemiştir.[3] GKRY tarafından Kıbrıs Cumhuriyetinin savunma bakanı olarak nitelendirilen ve bu yolla adanın Türk tarafında da söz sahibi olmaya çalışan Palmas ile yapılan toplantının da, Türkiyeye karşı bir mesaj içerdiğinin Ermeni yetkililer herhalde farkındadır.

Bilindiği üzere yakın zamanda Hindistan-Pakistan arasındaki gerilim şiddetini artırmış ve silahlı bir boyut kazanmıştır. Devamlı olarak dikkat çekici derecede büyük miktarlarda silah alımı yaptığı Hindistan, Ermenistan için kendince karşı denge oluşturmaktadır. Bu durumun son bir yansıması olarak 12 Mayısta Ermenistan Güvenlik Konseyi Sekreterinin Hindistana gideceği bildirilmiştir.[4] Pakistan ile yaşanan gerginlik bakımından Türkiye, dış politika hedefleri doğrultusunda, arabulucu bir yaklaşım sergilerken Ermenistan duruma tarafsız kalmamıştır. Görüldüğü üzere dış politikada denge siyasetini benimsediğini ifade eden Paşinyan, henüz taraflarla dengeli ilişkiler kurabilme konusunda başarılı olamamıştır.

Bu tavır, Türkiye ile normalleşme süreci için Ermenistanın yeterli çabayı göstermediğini akıllara getirmektedir.

15 Mayısta Ermenistan Parlamentosu utanç verici bir olaya sahne olmuştur. Paşinyanın lideri olduğu Sivil Sözleşme Partisinden bir milletvekili, tartışmalar esnasında Koçaryana hakaret etmek saikiyle Atalarının Türk olduğunu söylüyorlar. demiştir. Koçaryan ise kendisine ya da atalarına Türk diyenleri hedef alan ağır küfürler ile cevap vermiştir.[5]

Bu utanç verici durum, Türkiye ile resmi bir normalleşme sürecini sürdürmeye istekli olduğunu ve bunun için çalıştığını iddia eden Ermenistan yetkililerinin sözlü açıklamalarını boşa çıkarmıştır. Ermenistan parlamentosunda Türk kelimesinin bir hakaret olarak kullanılması, buna verilen cevabın yine Türklük çerçevesinde bir sövgüden ibaret olması ve bu sövgünün de Paşinyanın lideri olduğu iktidar partisi kanadından gelmesi; Ermenistanın Türkiye ile ikili ilişkilerinin gelişmesi ve değişmesine yönelik tavrını bir kez daha gözler önüne sermiştir. Ne komşuluk ilişkilerine ne normalleşme sürecine ne de bölge barış, refah ve istikrarına faydası olmayan bilakis büyük zarar veren bu elim olay, yetkililer tarafından yapılacak kapsamlı bir açıklamaya; normalleşme süreci ise Ermenistan tarafından atılması beklenen somut ve sağlam adımlara muhtaçtır.

Sonuç olarak, Ermenistan normalleşme sürecine ve Türkiyeye karşıtlığı bilinen üçüncü ülkelerle ilişkilerini günden güne geliştirmeye devam etmekte ve bu gelişme için somut adımlar da atmaktadır. Bununla birlikte, parlamentoda yaşanan elim olayın da tekrar gösterdiği gibi, normalleşme süreci için istekli olunduğunu belirten yetkililer, Türkiye ile ilişkilerin iyileşmesi için görünür bir somut adım atmaktan çekinmektedir. Ermenistanın hem kendi refah ve istikrarı hem de bölgenin barış, refah ve istikrarı için Türkiye ile ilişkilerinde daha fazla çaba göstermesi gerekmektedir. Aksi halde Ermenistan bakımından yalnızca sözde kalan bu normalleşme isteği, birkaç basın açıklaması ve meclis konuşması olarak tarihteki yerini alacak; nihai hedef olan barış, refah ve istikrar unsurları ise bölge ülkeleri için bir hayal olmaktan öteye geçemeyecektir.

*Görsel: *Hürriyet Daily News*

[1] Yunanistan Başbakanı, Ermeni Soykırımı Kurbanlarını Andı, *ArmenPress*, 24 Nisan 2025, https://armenpress.am/tr/article/1218085.

[2] Suren Papikyan, Yunanistan Savunma Bakanı ile Bir Araya Geldi, *ArmenPress*, 6 Mayıs 2025, https://armenpress.am/tr/article/1218979.

[3] Ermenistan ve Kıbrıs Savunma Bakanları İş Birliğiyle İlgili Konuları Görüştü, *ArmenPress* , 7 Mayıs 2025, https://armenpress.am/tr/article/1219086.

[4] Ermenistan Güvenlik Konseyi Sekreteri Hindistan'a Gidecek, *ArmenPress*, 8 Mayıs 2025, https://armenpress.am/tr/article/1219206.

[5] Ruzanna Stepanyan, Հայհոյանք «բայով» և «առանց բայի». փոխադարձ մեղադրանքներ՝ «թուրք»-ի թեմայով, *Azatutyun*, 15 Mayıs 2025, https://www.azatutyun.am/a/arsen-torosyany-konkret-bayov-chi-sharounakel-khosky-o-v-o-um-e-hayhoyel-tourki-hamar/33415046.html.

Yazar Hakkında :

Selenay Erva YALÇIN, 2020 yılında başladığı Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesinden 2024 yılında mezun oldu. 2023 yılının Aralık ayında Avrasya İncelemeleri Merkezinin (AVİM) uygulamalı eğitim programını tamamladı. Ocak 2024 □□□ AVİM □□□ misafir araştırmacı olarak çalışmaya başlayan Yalçın, Mart 2025 itibariyle analist olarak görevine devam etmektedir. Halihazırda Hacettepe Üniversitesi Kamu Hukukunda yüksek lisansına devam eden Yalçın, AVİM □□□ soykırım hukuku ve Türk-Ermeni ilişkileri alanında çalışmalar yapmaktadır.

Atıfta bulunmak için: YALÇIN, Selenay Erva. 2026. "ERMENİSTAN, TÜRKİYE İLE NORMALLEŞME SÜRECİNDE HANGİ KONUMDA? - 2." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2025 / 46. Mayıs 16. Erişim Kasım 22, 2026. https://avim.org.tr/public/tr/Yorum/ERMENISTAN-TURKIYE-ILE-NORMALLESME-SURECINDE-HANGI-KONUMDA-2

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır